

Županijsko izvješće: Primorsko-goranska županija

Godina provedbe: 2024

Broj održanih sastanaka:

Broj usvojenih programa:

Provedeni programi

Programi Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije:

Prevenција ovisnosti i izvanbolničko liječenje ovisnika, Zaštita mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti, Prevenција bolesti ovisnosti i drugih devijantnih ponašanja-edukacija edukatora roditelja i prosvjetnih djelatnika

Savjetovalište za mlade u Rijeci te županijskim ispostavama NZJZ PGŽ, Savjetovalište Centra za zaštitu mentalnog zdravlja, Trening životnih vještina-program primarne prevencije ovisnosti i promicanja zdravlja, Program radionica za jačanje roditeljskih vještina, Pomozi Da – Program zdravstvenoga opismenjavanja odgojno obrazovnih djelatnika u području mentalnoga zdravlja djece i mladih; „Rescur – NA VALOVIMA“, Online aplikacija OnMyMind.hr

Programi udruga koje se bave suzbijanjem zlouporabe droga na području Primorsko-goranske županije

UDRUGA VIDA Rijeka

1. „Roza - razvoj izvaninstitucionalnih resocijalizacijskih usluga za žene“, financiran od strane Ministarstva zdravstva - prioritetno područje 1. stavka 3. Unaprijeđenje postojećih i razvoj novih programa liječenja, psihosocijalnog tretmana te resocijalizacije osoba s problemom ovisnosti u sustavu zdravstva, socijalne skrbi te zatvorskom sustavu i probaciji

2. Projekt "Oslonac" Pomoć osobama u problemu uporabe droga, mladima u riziku i podrška njihovim obiteljima u području promocije zdravlja i prevencije ovisnosti i objedinjuje direktan rad s korisnicima skupinama s virtualnim okruženjima za preventivne intervencije putem internetske platforme sukreirane od stručnjaka i peer pomagača, s ciljem obuhvata, trijaže, upravljanja te savjetovanja mladih, kao i glavnih dionika prevencije, roditelja i dionika u odgojno-obrazovnim procesima.

UDRUGA HEPATOS:

1. „Program Kazališne priče“ - serija aktivnosti ciljanih prevenciji rizičnih ponašanja mladih koje uključuju mlade i njihovo neposredno okruženje odraslih. Sadržaji projekta usmjereni su informiranju, edukaciji, razvoju kritičkog mišljenja i aktivnoj participaciji ciljanih skupina kako bi se osigurala bolja recepcija preventivnih poruka.

2. „Program Rijeka zdravlja“ usmjeren je na zaštitu, oporavak i unaprijeđenje zdravlja stanovništva-naravno rizičnih skupina i adolescenata. Provode se aktivnosti testiranja skupina rizičnih ponašanja u Centru i terenski, anonimnog savjetovanja adolescenata i rizičnih skupina, smanjenja štete kroz dijeljenje kondoma, informiranja građana i pružanje psihosocijalne podrške zaraženima.

UDRUGA UZOR

Savjetovalište za djecu i mlade

- zaštita i podrška mentalnog zdravlja djece i mladih

Programi Grada Rijeke

Tijekom 2024. godine iz Proračuna Grada Rijeke, sufinancirani su sljedeći programi/projekti ustanova i udruga kojima je cilj prevencija ovisnosti na području grada Rijeke. Radi se o različitim projektima/programima od kojih se neki bave univerzalnom prevencijom, a neki selektivnom i indiciranom prevencijom:

•Psihološko savjetovalište Sveučilišta u Rijeci Sveučilišnog savjetovališnog centra Sveučilišta u Rijeci - 10.000,00

eura;

- Trening životnih vještina – program prevencije ovisnosti za 4., 5. i 6. razrede osnovnih škola Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ - 20.000,00 eura;
- Rad s kazneno prijavljenim mladima uključujući i povremene uzimatelje droge - eksperimentatore Udruge UZOR Rijeka – 19.939,61 eura;
- Savjetovalište za obitelji s djecom sa psihološkim poteškoćama Udruge Terra – 11.579,51 eura;
- Smanjenje štete - Dnevni boravak za ovisnike i ostale rizične skupine Udruge Terra – 12.342,75 eura;
- Klub liječenih alkoholičara Novi život –1.487,47 eura;
- Oslonac – pomoć osobama u problemu uporabe droga mladima i njihovim obiteljima Udruge Vida –4.000,00 eura;
- Zajedno više možemo PU Primorsko –goranske

Program "Zajedno više možemo" je program primarne prevencije zlouporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti, vandalizma, vršnjačkog nasilja i drugih oblika rizičnog ponašanja, namijenjen je učenicima 4., 5. i 6. razreda osnovnih škola i njihovim roditeljima. Program se sastoji od sljedećih komponenti:

- "Mogu ako hoću -1" (MAH 1)

- "Prevenција i alternativa -1" (PIA 1)

- "Prevenција i alternativa -2" (PIA 2)

Nositelj programa je Policijska uprava primorsko-goranska, a neposredni provoditelji su djelatnici Odsjeka za prevenciju PU primorsko-goranske. Program se provodi u uskoj suradnji s upravnim odjelom za odgoj i obrazovanje, kulturu, sport i mlade i upravnim odjelom za zdravstvo, socijalnu zaštitu i unapređenje kvalitete života.

Tijekom školske godine 2023/2024. provedene su sve tri komponente.

"Mogu ako hoću -1" (MAH 1) - policijski službenik kroz interaktivan pristup upozna je učenike 4. razreda o zaštitnoj ulozi policije, štetnosti sredstava ovisnosti, droga, alkohola, nasilja te samozaštitnom ponašanju i načinima postupanja prilikom pronalaska predmeta za konzumaciju droga,

„Prevenција i alternativa -1" (PIA 1) namijenjena je učenicima 5. razreda, a policijski službenik dolaskom u škole provodi interaktivnu radionicu i kviz znanja na teme važnosti ranog uočavanja i rješavanja problema te važnosti prevencije u području zlouporabe droga, nasilja među mladima, vandalizma i drugih oblika rizičnog ponašanja.

"Prevenција i alternativa -2" (PIA 2) namijenjena je učenicima 6. razreda a policijski službenik dolaskom u škole provodi interaktivno predavanje o zakonskim sankcijama i štetnim posljedicama zlouporabe droga i alkohola te drugih oblika rizičnog ponašanja, posebno vandalizma i vršnjačkog nasilja.

Svaka komponenta provodila se u zasebnom razrednom odjeljenju u trajanju od jednog školskog sata a obuhvaćena su 702 učenika 4. razreda, 807 učenika 5. razreda i 732 učenika 6. razreda u 20 osnovnih škola. Sve tri komponente nastavile su se provoditi i u školskoj godini 2024/2025, a planira se obuhvatiti 855 učenika 4. razreda, 859 učenika 5. razreda i 878 učenika 6. razreda u 22 osnovne škole.

UDRUGA UZOR

-Rad s kazneno prijavljenim mladima uključujući i povremene uzimatelje droge - eksperimentatore Udruge UZOR Rijeka

UDRUGA TERRA

Prevenција razvoja ovisnosti kod rizičnih skupina mladih Udruge Terra

Smanjenje štete - Dnevni boravak za ovisnike i ostale rizične skupine Udruge Terra

Provedene ostale aktivnosti

Redovne aktivnosti iz djelokruga rada Policijske uprave, Carinske uprave

Usvojeni dokumenti

Problemi u radu

Oblici suradnje i sli no

Suradnja svih dionika u suzbijanju zlouporabe droga na podru ju Primorsko-goranske županije - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za zdravstvo Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade Primorsko-goranske županije, Hrvatski zavod za socijalnu skrb Rijeka, Carina, MUP, Gradski odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, Udruge civilnog društva.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Utrošena financijska sredstva za podru je suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz prora una županije: 60.667,00

Iz prora una gradova: 79.349,34

Sveukupno: 140.016,34

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u podru ju suzbijanja zlouporabe droga na podru ju županije

Socijalne ustanove: Hrvatski zavod za socijalnu skrb Podružnica Rijeka

Zdravstvene ustanove: Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Županijska specijalna bolnica Insula, Psihijatrijska bolnica Lopa a, Klini ki bolni ki centar Rijeka

Nevladine organizacije: Udruga Vida, Udruga Hepatos, Udruga Uzor, Udruga Terra

Podatci o broju lije enih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 579 (M=475, Ž=104)

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 536 (M=439, Ž=97)

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 11 (M=10, Ž=10)

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 43 (M=36, Ž=7)

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 11 (M=10, Ž=10)

Stopa lije enih ovisnika na podru ju županije: nisu dostupni podaci

Izveš e o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na podru ju županije

43 od toga 19 s Hrvatskim zavodom za socijalni rad Rijeka, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Benkovac;

-19 s Op inskim sudom u Rijeci, Opatiji;

- 4 s Županijskim sudom U Rijeci

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

Trend zlouporabe droga, vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na podru ju Županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu: U odnosu na prethodnu 2023. godinu primije en je pad broja lije enih ovisnika (2023. – 665 osoba; 2024. - 579 osoba). Što se ti e broja opijatskih ovisnika, on stagnira, tj. obzirom na 2023. godinu u laganom je porastu: 2023. - 553 osoba, dok u 2024. - 536

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na podru ju županije

Univerzalna prevencija:

-Trening životnih vještina za 3,4,5,6,7 razrede u 50 osnovne škole s 7569 u enika;

-Tisak i distribucija informativnog biltena Rizik 1800kom;

-Pomozi Da – Program zdravstvenoga opismenjavanja odgojno obrazovnih djelatnika u području mentalnoga zdravlja djece i mladih .

-"Rescur - NA VALOVIMA": Program jačanja socio-emocionalnih kompetencija i otpornosti (resilience) djece u predškolskoj dobi pod nazivom

-Online aplikacija OnMyMind.hr - Web-aplikacija namijenjena otkrivanju mentalnoga zdravlja djece i mladih

Selektivna i indicirana prevencija:

Savjetovališta za mlade u Rijeci te županijskim ispostavama NZJZPGŽ. 928 djece i mladih, 5880 dolazaka.

Provedene aktivnosti iz područja univerzalne prevencije uvelike su utjecale na ostvarenje ciljeva Strategije i Akcijskog plana. Aktivnosti Savjetovališta za mlade su utjecale su na otkrivanje zdravlja i sprječavanje pojave bolesti u rizici u skupinama adolescenata (djeca i mladi s poteškoćama u učenju, emocionalnom doživljavanju ili ponašanju, osobe s problemima mentalnog zdravlja, itd.) Sveobuhvatni program Trening životnih vještina obuhvatio je područje prevencije ovisnosti, te razvijanje zdravog životnog stila. To je program prevencije, koji se u PGŽ provodi već 20-tu godinu i koji su u RH našeg Zavoda preuzeli i drugi Zavodi za javno zdravstvo. Bilten Rizik je usmjeren je na stručno usavršavanje zdravstvenih, obrazovnih i drugih radnika u sustavu koji izravno rade s djecom i mladima u području riziku.

Osnaživanjem osobnosti tinejdžera razvijanjem socijalnih i komunikacijskih vještina značajno se umanjuje njihova potreba za uzimanjem sredstava ovisnosti. U 2024. godini intenzivno se radi i na prevenciji najmlađih uvođenjem programa Rescur- Na valovima u vrtićima

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 160

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 1002

Broj zapljena: 1192

Vrste zaplijenjenih droga

Benzodijazepini, 76 kom u 7 zapljena

Buprenofin, 236 kom u 11 zapljena

Heroin u prahu, 89,78 gr u 13 zapljena

Heroin otopina 0,70 ml u jednoj zapljeni

Metadon otopina, 3,00 ml u 1 zapljeni

Metadon 9 komada tableta(0,96 gr.) u 4 zapljene

Sintetski kanabionoidi 990,79 gr u 52 zaplijene

Kokain, 6715,25 gr u 83 zapljene

Marihuana(kanabis) 1101 kg u 577 zapljena

Konoplja 5880,15 gr u 740 zapljena

Metamfetamin 6,11 gr u 4 zapljene

Kanabis (biljka) 11 stabljika u 4 zaplijene

Kanabis smola(hašiš) 197,75 gr u 54 zaplijene

Kanabis sjeme 0,40 gr u 1 zapljeni

LSD doza, 10 doza u 5 zapljena

Amfetamin, 6292,95 gr u 137 zapljena

MDMA i derivati (XTC) 460,5 komada tableta(48,17 gr) u 39 zapljena

Ostali lijekovi s liste droga 425 kom tableta u 20 zaplijena

Ostali lijekovi s liste droga 108,50 ml u 3 zaplijene

Ostalo:

Psilobicin 66,48 gr u 9 zapljena

Ulje konoplje 203,61 ml u 5 zaplijena

Ketamin 5,00 gr (25 ml) u 2 zaplijene

Ukupno: 1192 zapljena